

Az elmúlt évek világszerte tapasztalt cukorrépa-termesztésnek, mára ennek a valaha volt nagy szántóföldi növénykultúráknak a vetésterülete néhány ezer hektárra zsugorodott. Azonban nem lehet kizárni, hogy a jelenleg zajló folyamatok felértékelik a cukorrépat, még az is előfordulhat, hogy a jelentősége újra növekedni fog. Érdeemes tehát ismereteinket szinten tartani, amihez remélhetőleg ez a rövid összefoglaló is hozzájárul.

GYOMOSODÁS

A sorozat előző részeiben, amelyek a kukorica- és napraforgó-termesztésről szóltak, már említettük a tavaszi időszakban tapasztalt erős gyomosodást, amely a cukorrépat sem kerülte el. Ráadásul ez a kiugró gyomprobléma a libatopfajok, ezen belül a kiemelten veszélyes fehér libatop hatalmas egyed-száma miatt alakult ki (1. kép), amely a cukorrépa-termesztés egyik legnehezebben irtható gyomnövénye. Sajnos emiatt az egész vegetációs időszak alatt találkozhattunk erősen felgyomosodott területekkel, ahol az erős gyomnyomás szinte biztosan káros hatással volt a termés mennyiségére.

ROVARKÁRTEVŐK

A tavalyi cukorrépaszezon egészét nézve kijelenthető, hogy komolyabb, a termés-eredményre közvetlen hatást gyakorló rovarkártéttel nem lehetett találkozni. Az engedélyező hatóság, tekintettel a cukorrépa korai időszakban leselkedő rovarkártételre, szükség-helyzeti engedély kiadásával lehetővé tette, hogy a drazsírba neonikotinoid típusú rovarölő hatóanyag kerüljön. A technológia hatékonyan védte a kelőfélben lévő, majd később a fiatal növényeket a földibolhától és barkóktól. E kártevők

1

2

1. Tömeges libatopkelés egy cukorrépa-állományban
2. A drazsírban lévő rovarölő hatóanyag a fiatal növényt is megvédi a barkó kártevőtől
3. Mocsospajor és kártétele

támadása a hűvös és helyenként csapadékos tavaszi körülmények miatt amúgy sem bizonyult túlságosan erősnek, így a gyökérzetten keresztül felszívódó rovarölő hatóanyag kellő védelmet biztosított (2. kép).

A talajlakó kártevők esetében sem beszélhettünk kiugró kártételről. A legnagyobb veszélyt jelentő drótférgék ellen a fentiekben már említett rovarölő kezelés elegendő volt, típusztulással járó kártétel így nem alakulhatott ki. Vannak azonban olyan fiatalkori és talajlakó kártevők, amelyek ellen a drazsírba kerülő rovarölő hatóanyag nem tud kellő védelmet biztosítani. Ezek a kártevők a cserebogár- és a mocsospajorok (3. kép), amelyek kisebb, néhány töre kiterjedő kártételével találkozhattak ugyan a cukorrépa-termesztők, azonban ennek hatása a

majdani termés mennyiségére elhanyagolható volt. A rovarkártevők között volt azonban olyan, amelynek esetében a vegetációs időszak elején a fertőzés ugrásszerű növekedését tapasztalhattuk. A levéltetvek számára a májusi csapadékos időjárás nyomán kialakult páras, majd júniusi melegedő viszonyok kedvező körülményeket biztosítottak, így tömegesen találhattuk meg kolóniáikat a répa-leveleken (4. kép). Bár történtek célzott rovarölő kezelésekre is a kártételük megelőzésére, felszaporodásuknak végül az időjárási körülmények alakulása vetett véget. A június második felétől kibontakozó csapadékhiány és alacsony páratartalom kedvezőtlen állapotokat teremtett e kártevők számára, így egyed-számuk növekedése megállt, a gradáció összeomlott.

A cukorrépa-termesztés a szántóföldi növénytermesztés „nehézipara”, amely növényvédelmi szempontból is kiemelt figyelmet érdemel.

Visszatekintés, avagy növényvédelmi kihívások 2021

Cukorrépa

A MEGELŐZŐ ÉV SZÁNTÓFÖLDI NÖVÉNYTERMESZTÉSÉBEN, A LEGFONTOSABB NÖVÉNYKULTÚRÁKBAN TAPASZTALT NÖVÉNYVÉDELMI PROBLÉMÁKAT BEMUTATÓ SOROZATUNK ZÁRÓ RÉSZÉHEZ ÉRKEZTÜNK, AMELYBEN A CUKORRÉPÁBAN TÖRTÉNT KÉRÜLNEK TERÍTÉKRE.

4

5

6

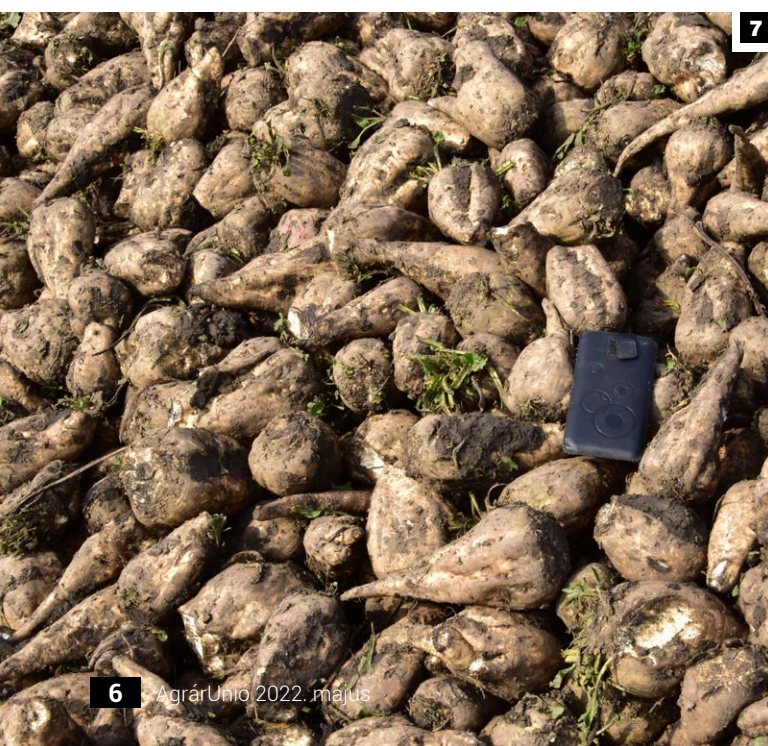
GOMBABETEGSÉGEK

A cukorrépa-termesztés során a gombabetegségek közül a legnagyobb veszélyt a cercospórák levélfoltosság kórokozója jelenti, amelynek kártétele ellen általában többszöri védekezésre van szükség. A tavalyi évben ez a gombabetegség csupán mérsékelt fertőzési nyomással jelentkezett, mivel a meleg és száraz körülmények kedvezőtlenek voltak a fertőzéséhez. Azokon a területeken azonban, ahol szerencsés módon hullott némi csapadék, vagy rendszeres öntözésben részesült a cukorrépa, tüneti szinten

Az előző év tartósan csapadékmentes és meleg nyári időjárása súlyosan veszélyeztette a cukorrépa-termesztés eredményességét.

- 4. **Erős levéltetű-fertőzés** a cukorrépa levelein
- 5. **Cercospórák levélfoltosság** tüneteit mutató növények
- 6. **Vízhiány miatt** lankadó lombozat
- 7. **Kisméretű,** elaprózódott répatetek a prizmában

7

kiseb foltokban megjelent (5. kép), ami növényvédelmi beavatkozást tett szükségessé. Összességében azonban lényegesen mérsékelt volt a cercospórák levélfoltosság által jelentett veszély a megszokottnál, az elvégzett gombaölő kezelések sok esetben inkább óvatosságból történtek meg, kissé túlbiztosítva a kártétel megelőzését.

IDŐJÁRÁSI KÖRÜLMÉNYEK

A megelőző év cukorrépa-termesztését a legnagyobb mértékben az időjárási körülmények alakulása befolyásolta. A nyár során kialakult csapadékmentes időszak komolyan hátráltatta a növények fejlődését, növekedését. Ennek következtében az öntözetlen területeken a lombzat fejlődése elmaradt a megszokottól, kifejezetten alacsony, kis lombtömeget fejlesztő állományok alakultak ki, amelyeken hervadás formájában a vízhiány tünetei

is megmutatkoztak (6. kép). A kis lombtömeg hatással volt a répatetek növekedésére is, amelyek végül annyira kisméretűvé és súlyúvá fejlődtek (7. kép), amire hosszú évek óta nem volt példa. Ettől eltérő tapasztalatokról csak azok a cukorrépa-termesztők számolhattak be, akik rendszeresen és nagy vízádagokkal öntözték meg a területüket.

Összegzésként megállapíthatjuk, hogy országos szinten nem alakult jól a megelőző év a cukorrépa-termesztők számára. A terméseredmények sok helyen messze elmaradtak a megszokottól és az elvárttól.

Sorozatunk cukorrépával foglalkozó részével végére értünk a legfontosabb szántóföldi növénykultúráinkban tavaly történt növényvédelmi, növénytermesztési problémák bemutatásának. Bízunk abban, hogy a leírtak segítséget nyújtanak ahhoz, hogy ez az év eredményesebb lehessen. Mi továbbra is járjuk a szántóföldeket, gyűjtjük a tapasztalatokat és a legfontosabb történéseket bemutató fényképeket, hogy jövőre ismételten megmutathassuk olvasóinknak, mi történt 2022-ben. Addig is, eredményes gazdálkodást kívánunk mindenkinek!

AgrárUnió